AGENTSCHAP INTEGRATIE & INBURGERING

Welzijnsregio NOORD - LIMBURG

ACTIEPLAN INTEGRATIE NOORD-LIMBURG

31 januari 2017

Inleiding

In oktober 2016 werd gestart met de dienst Integratie voor personen van buitenlandse herkomst voor Noord-Limburg.

Deze dienst was het resultaat van een unieke samenwerking, die al startte in 2015.

De lokale besturen, verenigd in Welzijnsregio sloegen toen de handen in elkaar met diverse partners, waaronder het Agentschap Integratie en Inburgering. Samen dienden zij een inhoudelijk sterk subsidiedossier in bij Vlaanderen : 'Samen voor een kleurrijk Limburg'. Niettegenstaande een inhoudelijk sterk project, werd naast de subsidie gegrepen.

Dit belette echter niet om de sterke samenwerking verder te zetten. In 2016 kregen alle gemeenten uit de Welzijnsregio extra middelen in het kader van de vluchtelingenproblematiek (Kabinet Minister Homans) om in te zetten op integratie met de daaraan gekoppelde beleidsprioriteiten .

Er werd vanuit Welzijnsregio een integratiecoördinator aangeteld om samen met de gemeentes een actieplan integratie op te stellen voor de regio. Daarnaast bracht de intensieve samenwerking tussen de Noord-Limburgse besturen er ook het Agentschap toe om een halftijds trajectbegeleider vrij te stellen.
Door deze directe samenwerking wordt heel het integratieaanbod dat het Agentschap in huis heeft, gemakkelijker toegankelijk voor onze besturen.

Met de inbreng van de 9 besturen en de partner-organisaties, maakten Integratiecoördinatoren Goele Kerkhof en Claire Coninx een actieplan integratie op voor Noord-Limburg. In dit plan lag de focus op de kernthema's: taal, wonen, werk en diversiteit.

Het actieplan werd verder verfijnd en er werd invulling aan gegeven met concrete acties die zowel lokaal als regionaal worden opgenomen. Voor de lokale acties worden vooral suggesties gedaan en voorbeelden van goede praktijken gegeven, waaruit de besturen lokaal hun keuze kunnen maken.

Belangrijk is dat de focus ligt op duurzame acties en dat het bestaande aanbod binnen de gemeentes wordt versterkt. Integratie heeft in deze aanpak een verbindende rol door bestaande initiatieven te ondersteunen, motiveren en engageren. Daarnaast heeft integratie ook een additionele functie en voegt toe waar nodig. Waar er drempels zijn komen we met integratie een stukje tegemoet door ofwel de drempel te verlagen of voor een opstapje te zorgen.

Voor de regionale kernthema's werkt de integratiecoördinator verbindend met diverse partners zoals VDAB, trajectbegeleiders van T&O, bedrijven, Sociale economie, Sociaal Verhuurkantoor, , LOI'S en andere Opvangcentra, Woondiensten, CAW, onderwijs, (geestelijke)gezondheidszorg....

Integratie legt de link met andere projecten die werken voor en met kansengroepen, zoals bv VIPSA (Versterking in participatie en sociale activering) een project van de Noord-Limburgse OCMW's uitgevoerd door Arktos VZW.

Op deze manier wil Welzijnsregio een inclusief integratiebeleid uitwerken, dat door zo veel mogelijk organisaties in Noord-Limburg gedragen wordt.

EEN ACTIEPLAN MET VIER KERNTHEMA'S

1. TAAL

2. WONEN

3. WERK

4. DIVERSITEIT

INHOUD

TAAL	5
WONEN	10
WERK	13
DIVERSITEIT	15

TAAL

TAAL IS DE SLEUTEL NAAR WONEN EN WERK

Vanuit onderwijs en vorming worden op verschillende niveaus taalopleidingen georganiseerd. We willen vanuit integratie vooral aanvullend werken met het aanbieden van extra oefenkansen.

MOGELIJKE INITIATIEVEN

REGIONAAL

1. VRIENDENTAAL

Voor wie? Vriendentaal is een conversatiegroep Nederlands voor alle anderstaligen die willen werken aan spreekdurf. De groep komt één keer per week samen onder begeleiding van vrijwilligers om op een informele manier Nederlands te spreken. Bedoeling is dat het regionale actie is, waarbij deelnemers de mogelijkheid hebben om aan verschillende groepen op verschillende dagen deel te nemen. Het project wordt georganiseerd en ondersteund vanuit het Agentschap Integratie en Inburgering.

Er werd reeds met succes een groep gestart in Lommel en Overpelt.

In Noord-Limburg zijn alle gemeentes vragende partij om een groep op te starten. Door het Agentschap Integratie en Inburgering werd samen met Welzijnsregio een planning opgemaakt om diverse groepen op te starten. In de planning voor de opstart werd voorrang gegeven aan gemeentes die een slechte verbinding hadden met reeds bestaande groepen.

Planning:

1. **Hamont-achel**: geplande start: april 2017
* infosessie vrijwilligers: 21/03/17
* Kostprijs? indien gratis locatie: +- € 600 per jaar

2. **Bree - Meeuwen-Gruitrode en Bocholt**: geplande start: oktober 2017
* infosessie vrijwilligers: juni 2017
* locatie: bibliotheek Bree

3. **Peer:** geplande start: november 2017
* infosessie vrijwilligers: juni 2017

4. **Neerpelt:** geplande start: januari 2017
* infosessie vrijwilligers: december 2017

5. **Hechtel-Eksel:** geplande start: voorjaar 2018
* infosessie vrijwilligers: december 2017

2. TAALGARAGE

Taalgarage is een project van het Agentschap Integratie en Inburgering en het Educatief Centrum. Anderstaligen gaan op zoek naar zelfstudiemateriaal en kunnen hun taalniveau laten bepalen bij het Agentschap Integratie en Inburgering en krijgen advies op maat.

Het materiaal voor Taalgarage is te vinden in deelnemende bibliotheken.

Voor wie? Elke bibliotheek kan zelfstudie-materiaal aankopen.
Interesse? Neem dan contact op met het **Provinciaal Educatief Centrum** (www.limburg.be/educatiefcentrum).

Kostprijs? Aan taalgarage zijn **geen extra kosten** verbonden. De kostprijs bedraagt enkel het materiaal dat door de bibliotheek wordt aangekocht.

3. PROJECTOPROEP OEFENKANSEN VOOR ORGANISATIES EN LOKALE BESTUREN

De voorbije jaren waren er veel interessante initiatieven rond oefenkansen Nederlands voor anderstaligen (zie: www.nederlandsoefenen.be)

Nu biedt het ap Integratie en Inburgering, samen met Atlas Antwerpen, In-Gent, Huis van het Nederlands Brussel en vzw De Rand kansen om dit aanbod te versterken via de **'Projectoproep Nederlands oefenen'** (http://www.integratie-inburgering.be/nederlands-oefenen).

Voor wie? voor organisaties en lokale besturen

Voorwaarden:

* een product ontwikkelen om oefenkansen Nederlands te verhogen: geen les!
* een nieuwe methodiek die anderstaligen de kans geeft om spreekdurf en taalniveau te verhogen
* aanvulling op bestaande oefenkansen. Een bestaan methodiek mag niet!
* Doelgroep: 16+
extra aandacht voor ouders, laaggeletterden, hoogopgeleiden, werkenden, ...
* Belangrijk: verankering en samenwerking! (met lokale besturen, vrijwilligers, scholen, ...)
* Project indienen voor 30/04/17 (bevestiging 03/07/17 en start: 01/09/2017)
* Subsidie: € 50.000 voor een periode van 2 jaar
* Infosessies: Leuven (22/03) en Kortrijk (24/03)

Vanuit Welzijnsregio zal bekeken worden of het mogelijk is om een regionaal project in te dienen.

4. LACHLAND

Lachland is een interactieve, laagdrempelige theatervoorstelling voor anderstaligen die Nederlands leren en oefenen. In eenvoudig Nederlands brengen vier bekende comedy acteurs Lennaert Maes, Els Vertongen, Latif Ait en Peter Schoenaerts verhalen, sketches, liedjes, gek theater en nog veel meer! In de voorstelling spelen zij in op de leefwereld van nieuwkomers: het leren van Nederlands, het leven in België, ...

De 9 gemeentes van Welzijnsregio leverden een bijdrage om twee voorstellingen mogelijk te maken en stimuleerden ook hun OCMW-cliënteel om de voorstelling bij te wonen. Gezien het succes, is Welzijnsregio vragende partij om een gelijkaardige voorstelling in te toekomst opnieuw te organiseren.

* 13/02/2017: 10.30 en 20 uur - Palethe Overpelt
* kostprijs voor 2 voorstellingen: € 2800
* bijdrage per gemeente: € 311

LOKAAL

1. TAALSTIMULERINGSPROJECTEN VAN ATHENA (OPEN LEERCENTRUM HASSELT)

Vanuit verschillende gemeenten binnen Welzijnsregio kwam de vraag hoe ze anderstalige kinderen en volwassenen oefenkansen Nederlands kunnen bieden naast het reguliere taalaanbod. Athena biedt met haar projecten hiervoor mogelijkheden aan.

Voor wie?

Voor kinderen

Ondersteuning en voorbereiding
* Ondersteuning in Okan klassen (Nederlands in functie van vakken voor betere doorstroming naar reguliere richtingen)
* Ondersteuning in lager onderwijs voor bepaalde vakken (actualiteit, wiskunde, ...)
* Begeleiding jongvolwassenen naar examens voor centrale examencommissie
* Voor meisjes: cursus basisrekenen, taal, werken met computer, ...

Voor volwassenen:

zomerklassen:
* mogelijkheden in de Paasvakantie (8 dagen) en in zomervakantie (2 maanden)
* vooraf: screening deelnemers van niveau en van opleiding in thuisland
* Focus op nederlands als gesproken taal

(huistaak)begeleiding voor moeders
* moeders een cursus basirekenen en taal geven om hun kinderen beter te kunnen begeleiden bij het huiswerk
* tegelijk: inzetten op zelfredzaamheid moeders (samen facturen bekijken, brieven lezen, ...)
moeders)

Kostprijs? € 10.000 voor start projecten voor enkele maanden

2. PROJECT CAMPUS O3

Een andere mogelijkheid om zowel kinderen als volwassenen oefenkansen Nederlands te bieden tijdens de vakantieperiodes, is om zelf projecten te bedenken zoals dat van Campus O3, in samenwerking met de Stedelijke integratiedienst van Genk.

Voor wie?

Voor volwassenen:

Het project biedt volwassenen tijdens de zomermaanden tweewekelijks een dagactiviteit aan, waarbij Nederlands wordt gesproken. De activiteit werd begeleid door vrijwilligers. Voor sommige

activiteiten wordt samengewerkt met lokale verenigingen, zodat ook het vrijetijdsaanbod binnen de gemeente bekend wordt gemaakt.

Voor kinderen:

* Een project waarbij kinderen tijdens de zomervakantie een week lang konden proeven van het vrijetijdsaanbod binnen de gemeente.
* met behulp van vrijwilligers werd een talentenboekje opgemaakt voor de kinderen, waarin werd genoteerd wat kinderen graag deden.
* Na afloop werd door de vrijwilliger een extra huisbezoeken gedaan om te kijken of kinderen wilde aansluiten bij het reguliere aanbod

Kostprijs? Gezien wordt samengewerkt met bestaande Stedelijke diensten, organisaties en vrijwilligers, kunnen de onkosten worden beperkt. Wel moet binnen het personeel ruimte worden voorzien om de coördinatie te verzorgen.

3. WAKASA ZOMERKAMPEN

Een andere mogelijkheid om kinderen oefenkansen te geven in de zomermaanden zijn de Wakasa zomerkampen.

Voor wie? voor kinderen tussen 3 tot en met 16 jaar.

Kostprijs?
* geen onkosten .
* enkel de vraag om gebruik te kunnen maken van een basisschool met groene ruimte (bos, weide, ...)

Vanuit het OCMW moet wel bekeken worden hoe de toeleiding van kwetsbare kinderen en jongeren naar de kampen vlot laagdrempeliger kan worden gemaakt.

Daarnaast moet ook de toeleiding naar het reguliere vrijetijdsaanbod verder worden gestimuleerd. Hier wordt ook aan gewerkt in het project VIPSA van de OCMW's met Arktos.

4. HUISTAAKBEGELEIDING

Gezien er regelmatig de vraag komt van ouders voor huistaakbegeleiding en de vraag vaak groter is dan het aanbod, werd in verschillende gemeentes van de Welzijnsregio de vraag gesteld voor de opstart van een huistaakbegeleidingsproject.

Good practice:

In Bocholt wordt een huistaakbegeleidingsproject opgestart van februari tot juni 2017 door een student lerarenopleiding aan de UCLL.

5. KIND EN TAAL

Onder de noemer Kindentaal vallen Diverse (taal)projecten die de moeder-kind relatie en taal versterken.

Voor wie? voor kwetsbare ouders en kinderen van 0 tot 12 jaar. De projecten worden meestal begeleid door laaggeschoolde contactmedewerkers, omdat zij dichter bij de kwetsbare doelgroep staan. Deze medewerkers kunnen tegelijk zelf een opleiding volgen om zich bij te scholen.
projecten:

* *Instapje*: contactmedewerkers komen aan huis bij moeders met kinderen tot 2,5 jaar (om de relatie moeder kind te verbeteren, leren samen spelen, taalstimulering,...)
* *Instapje +*: +- 8 ouderbijeenkomsten voor kwetsbare ouders waarin het belang van kleuteronderwijs duidelijk wordt gemaakt (i.s.m. vrijwilligers).
* *taalbad*: twee weken lang worden anderstalige kinderen ondergedompeld in een taalbad Nederlands tijdens de zomermaanden.
* *Taalvilla*: een project voor vluchtelingmoeders met kinderen tot 3 jaar. +-1 maand worden moeders voorbereid om hun kinderen los te laten voor de instapklas. De sessies gaan door in een kinderopvang i.p.v. in een opvangcentrum.

6. KABAS (Opvoedingswinkel Noord-Limburg)

Voor wie? Kabas is een project waar moeders en kinderen van 0 tot 3 jaar de kans krijgen tot babbelen en spelen en waarbij informatie wordt gegeven over opvoeding. Kabas wordt tweewekelijks georganiseerd in de Opvoedingswinkel, telkens van 9 tot 12 uur. Kinderen uit Overpelt en Lommel zijn ook welkom om deel te nemen. Momenteel nemen er al drie anderstalige moeders deel aan de groep maar de moeders binnen de doelgroep mogen nog verder worden gestimuleerd.
Alle deelnemers ontvangen na afloop soep en brood en mogen tegen een laag tarief speelgoed lenen en kinderkledij kopen in de Opvoedingswinkel.

7. BOEK OP BEZOEK (Voorlezen aan huis bij kwetsbare gezinnen)

Voor wie? voor kwetsbare en taalarme gezinnen met minimum 1 kind tussen 4 en 7 jaar

Boek op bezoek is een voorleesproject waarbij vrijwilligers 6 weken lang, een uurtje per week bij een kwetsbaar gezin thuis gaan voorlezen. Een voorleesperiode wordt afgesloten in de bibliotheek, om de toeleiding laagdrempeliger te maken. De gezinnen worden vanuit de lagere scholen gevraagd om deel te nemen.

Kostprijs? de onkosten voor de organisatie van het project zijn beperkt maar het is belangrijk dat binnen het personeel een coördinator voor het project wordt aangeduid die ruimte heeft voor de uitwerking ervan.

WONEN

NIEUWKOMERS BEGELEIDEN NAAR EEN DUURZAME WOONSITUATIE

Binnen dit thema ligt de focus op:

1. Het vinden van een woning
2. Het voorbereiden op zelfstandig wonen
3. De woonbegeleiding

MOGELIJKE INITIATIEVEN

REGIONAAL

1. Het vinden van een woning

STIMULEREN EN SENSIBILISEREN VAN VERHUURDERS

Welzijnsregio wil vooral stimuleren dat er vanuit de **woondiensten** extra oog komt voor kwetsbare huurders. Zij kunnen ook verhuurders mee sensibiliseren voor het verhuren aan kwetsbare doelgroepen. Hierin kunnen troeven zoals de goede begeleiding van anderstaligen in hun woonsituatie worden benut.

INFOAVONDEN VOOR HUURDERS EN VERHUURDERS - SOCIAAL VERHUURKANTOOR

Er werden reeds infoavonden georganiseerd voor huurders en verhuurders vanuit de woondienst in verschillende steden en gemeentes (in samenwerking met de woonloketten, Sociaal Verhuurkantoor en rechtshulp).

In het vinden van woningen moet het instrument en de expertise van het SVK worden benut. De beste manier om een woning te huren voor kwetsbare huurders is het Sociaal Verhuurkantoor. Het SVK vormt de brug tussen huurder en verhuurder en staat in voor continuïteit en woonkwaliteit. Inschrijven bij het SVK is dan ook de eerste stap in het zoeken naar een woning. Helaas is de capaciteit niet onbeperkt en de doelgroep groter dan enkel de nieuwkomers. Wil een OCMW of woondienst helpen bij het zoeken van een woning of zijn er vragen rond kwaliteit of huurprijs, dan is het raadzaam om even een beroep te doen op de raad van het SVK. Als belangrijke speler op de private woningmarkt heeft het SVK immers een goed zicht op de beschikbare woningen op de privé huurmarkt en over de prijs/kwaliteit verhouding.

2. Voorbereiding op zelfstandig wonen

REGIONALE WOONBROCHURE

Vanuit verschillende gemeenten werd gevraagd of er een visueel hulpmiddel kon worden voorzien om anderstaligen die zelfstandig wonen beter uit te leggen wat er van hen wordt verwacht in het kader van woningonderhoud.

Daarom wordt voorgesteld om vanuit Welzijnsregio een woonbrochure te voorzien, waarin op een laagdrempelige manier wordt voorgesteld hoe anderstaligen hun woning moeten onderhouden. Deze brochure kan dan gebruikt worden in LOI'S, bij het SVK, in privé woningen, sociale huisvesting, bij woonbegeleiding, ...)

WOONTRAINING IN HET LOI

Er wordt al woontraining georganiseerd in het LOI door vrijwilligers, woonbegeleiding, ...). Indien gewenst, is het ook een voorstel om vanuit beschikbare LOI middelen een gezinshulp regionaal in te schakelen, ...). In het LOI van Bocholt werd hierin een zeer goede ervaring opgedaan.

LOI OVERLEG NOORD-LIMBURG

Door de nieuwe transitieregeling van Fedasil verandert de hele werking van het LOI. Vroeger kon vanuit het LOI meer gewerkt worden rond begeleiding en integratie. Nu komen de bewoners vanuit heel België en zij blijven voor kortere duur van een drietal maanden met reeds een erkenning of kortelings een erkenning te verwachten. De focus komt hierbij veel sterker te liggen op het vinden van een woning.

Gezien er vanuit de Lokale Opvanginitiatieven in Noord-Limburg nood is aan uitwisseling over praktische zaken in de LOI's, zal driemaandelijks een overleg met de LOI medewerkers van Noord-Limburg worden georganiseerd. Dit overleg is complementair met het LSO, waarin ook goed signalen kunnen worden gegeven.

MOBILITEIT

Voor wie? In verschillende gemeenten werd de vraag gesteld of er een project kon worden georganiseerd om nieuwkomers te leren fietsen.

Mogelijke ***fietsprojecten***:

Fietsproject VZW Groep Intro:
* +- 5 weken
* maximum 8 deelnemers
Kostprijs? € 100 per uur voor sessies van 3 uur
raming: € 1500

Fietsen kan je leren - Vormingplus Limburg: +- 5/6 weken
+- 5 à 6 weken
+- 10 deelnemers
+- 4 à 5 vrijwilligers
Kostprijs? € 240.

Good Practice:

Peer: Vrijwillige reisbegeleiders voor anderstaligen:
In Peer wordt voor senioren als gewerkt met vrijwillige reisbegeleiders voor senioren (om hen te begeleiden in reizen met het openbaar vervoer).

Een voorstel is om dergelijke vrijwilligers ook in te zetten bij het begeleiden van anderstaligen bij het gebruik van het openbaar vervoer.

3. Woonbegeleiding

Eenmaal huisvesting gevonden is het belangrijk dat de nieuwe huurders hun woning kunnen behouden. Hiervoor moet elke huurder instaan voor zijn huurdersverplichtingen zoals die worden opgenomen in de huurovereenkomst: huur betalen, woning onderhouden en geen omgevingshinder veroorzaken.

Als nieuwkomers onvoldoende vertrouwd zijn met deze huurdersverplichtingen kunnen zij beroep doen op professionele begeleiding en ondersteuning uit het reguliere aanbod voor kwetsbare huurders, zoals de huurbegeleiding van SVK en de (preventieve) woonbegeleiding van het CAW. Gezien de beperkte capaciteit en vanuit het oogpunt solidaire samenleving kan dit professionele aanbod versterkt/aangevuld worden door vrijwilligerswerk. Het buddyproject van het CAW wil hierin versterkend werken. (zie puntje: vrijwilligers onder het thema diversiteit).

WERK

NIEUWKOMERS BEGELEIDEN NAAR EEN DUURZAME WERKSITUATIE

Binnen dit thema ligt de focus op:

1. Vanuit VDAB: inzetten op tewerkstelling

    * Inake, technische screening en toeleiding naar tewerkstelling
    * Ondersteuning op de werkvloer: Nederlands op de werkvloer, werkplekleren en jobcoaching
    * Infosessies om werkgevers te sensibiliseren. Dit gebeurt op vraag van het lokaal bestuur.

2. Vanuit Welzijnsregio (T&O en de OCMW'S): afstand tot de arbeidmarkt verkleinen

    De doelgroep bij de dienst Tewerkstelling en Opleiding die wordt aangebracht via de OCMW'S heeft een zwakker profiel, met een grotere afstand tot de arbeidsmarkt. Om deze personen in een duurzame tewerkstelling in te brengen gaat de eerste aandacht naar taalkennis en maatschappelijke oriëntering. Vandaar dat T&O een minimum aan taalkennis voorziet bij de instap van een traject en bij een tewerkstelling art. 60

MOGELIJKE INITIATIEVEN

REGIONAAL

NEDERLANDS LEREN STIMULEREN

Indien nieuwkomers al werken, is het belangrijk om de combinatie met Nederlandse taallessen te blijven stimuleren (Nederlandse taallessen, taalstages, ...). Alvorens nieuwkomers werk vinden maar ook daarna, blijft het belangrijk dat zij zo goede mogelijk de Nederlands taal leren.

GOEDE UITWISSELING TUSSEN DIVERSE PARTNERS

Daarnaast is het belangrijk om in te zetten op een goede ondersteuning richting sociale en reguliere economie (een goede uitwisseling tussen interimsector, sociale economie, ...)

VOORTRAJECT VOOR ANDERSTALIGEN VANUIT WELZIJNSREGIO EN CENTRUM VOOR BASISEDUCATIE

Vanuit verschillende partners kwam de vraag om te werken met nieuwkomers rond cultuurverschillen en attitude op de werkvloer. Dit thema komt beperkt aan bod in de cursus Maatschappelijk oriëntatie. Daarom werd voorgesteld om vanuit de dienst Integratie, i.s.m. de dienst Tewerkstelling en Opleiding en het centrum voor basiseducatie een **apart voortraject**

voor anderstaligen uit te werken. Het voortraject zal starten in september 2017. In dit traject komen zaken zoals attitude, cultuurverschillen, mobiliteit, werkgerelateerde taal e.d. aan bod. Het doel is om bij de deelnemers een realistisch beeld te scheppen van hoe het er in België in de werkwereld aan toe gaat. Het voortraject is heel laagdrempelig (taalniveau minimum 1.1 of module BT4 afgewerkt).

Het voortraject komt niet rechtstreeks in aanmerking voor de projectoproep. Wel zou er vanuit het voortraject een ander idee kunnen groeien dat extra oefenkansen biedt aan volwassenen.

VOORTRAJECT VOOR ANDERSTALIGEN DOOR KOPA LIMBURG VZW

Een andere mogelijkheid om te organiseren is een gelijkaardig voortraject voor nieuwkomers door KOPA Limburg VZW (Kans op arbeid).

Voor wie? voor nieuwkomers die moeten worden voorbereid op de arbeidsmarkt

* Maximum 9 modules
* heel laagdrempelig
* maximum 8 personen per groep
* Elke module eindigt met een bedrijfsbezoek

Het voorstel is om dit voortraject minimum 1 keer te organiseren. Er kunnen contacten gelegd worden met bedrijven en er kan inspiratie worden opgedaan voor de inhoud van het voortraject. Kopa heeft zelf al meer dan 20 jaar ervaring in het organiseren van dergelijke voortrajecten.

Kostprijs? € 8600 + kilometervergoeding voor 9 modules, met twee begeleiders.

DIVERSITEIT

Een warme samenleving creëren waar iedereen zijn plaats vindt

Welzijnsregio wil diverse acties organiseren die zo veel mogelijk diensten voor een breed publiek laagdrempeliger en toegankelijker maken.

Daarom ligt de focus binnen dit thema op:

1. Onthaal en toegankelijkheid
2. Vorming personeel en doelgroep
3. Vrijwilligers
4. Beeldvorming
5. Samenwerking in multiculturele activiteiten en participatie

MOGELIJKE INITIATIEVEN:

REGIONAAL

REGIONALE ONTHAALBROCHURE

Vanuit binnenlands bestuur moet informatie aan anderstalige nieuwkomers verplicht gecommuniceerd worden in het Nederlands. Vanuit de gemeentes kwam de vraag of er een visueel hulpmiddel kon worden voorzien om nieuwkomers gemakkelijker hun weg te helpen vinden.

Vanuit Welzijnsregio zal een algemene onthaalbrochure worden voorzien met ruimte voor lokale invulling. Dit ontwerp kan door de stad/gemeente op maat worden aangepast.

Good practice:

Peer: Er wordt gewerkt aan een draaiboek communicatie voor eigen personeel om de doorverwijzing van ocmw cliënteel naar diverse diensten vlotter te laten verlopen.

INZETTEN ERVARINGSDESKUNDIGEN VOOR ONTHAAL NIEUWKOMERS

Een voorstel kan zijn om vrijwilligers binnen de gemeente in te zetten voor het onthaal van nieuwkomers.

Een andere mogelijkheid is om een team van officiële toeleider(s) aan te werven (eventueel een ervaringsdeskundige via artikel 60, ...). Deze toeleiders kunnen dan worden ingeschakeld in verschillende functies (onthaal nieuwkomers binnen de gemeente, begeleiding in de LOI'S, hulp bij administratie, ...)

Een voorstel hierin is om regionale mogelijkheden te bekijken.

VORMINGEN

Voor personeel:

Er werden vanuit Welzijnsregio al twee vormingen georganiseerd, namelijk:

* Duidelijke geschreven taal (eigen materiaal leren herschrijven in eenvoudige taal voor een breed publiek)

* Gedrags-en-communicatiestijlen (over verbindende communicatie, inzicht krijgen in je eigen referentiekader en dat van anderen)

Er kunnen ook vormingen worden aangevraagd voor eigen teams of voor een divers aantal diensten binnen de stad/gemeente.

Vanuit verschillende gemeenten werd ook de vraag gesteld hoe kan worden omgegaan met toenemende agressie vanuit het cliënteel, en daarmee gepaard gaande het voorzichtig handelen van het personeel, het omgaan met vooroordelen en discriminerende uitspraken. In 2017 zal hierover zeker nog een regionale vorming worden georganiseerd vanuit Welzijnsregio.

* Vanuit het Agentschap Integratie en Inburgering wordt een nieuwe vorming ontworpen rond meertaligheid in het onderwijs. Deze vorming is bedoeld voor scholen.

Voor nieuwkomers:

Vorming Spiegel van VZW Groep Intro: een vorming over waarden en normen binnen onze samenleving, relaties tussen mannen en vrouwen, ...

€ 100/uur + kilometervergoeding
Een informatiesessie: raming: € 400
5 sessies voor een mentaliteitsverandering bij de doelgroep: raming: € 1600

Bocholt: gepland: juli en augustus 2017

Good practice:

Budget4life: de succesvolle interactieve tentoonstelling van de OCMW's over budgetbeheer is oorspronkelijk bedoeld voor scholen. Bocholt heeft met succes een bezoek gebracht aan de budgetbeurs met de bewoners van LOI. Hieruit bleek dat de budgetbeurs zeker toegankelijk voor nieuwkomers en zelfs een aanrader is. De tentoonstelling wordt opnieuw georganiseerd in november 2017 in Verblijfscentrum Pelterke in Overpelt.

LOKAAL

Mogelijke lokale vormingen:

* Hamont-Achel: inzetten van een sociale tolk bij moeilijke gesprekken (2 tot 3 keer per maand bij de dienst
Burgerzaken).
* Peer: praktische toepassing vreemdelingenrecht
* Lommel: het inschatten van het taalniveau van het cliënteel van het OCMW door maatschappelijk assistenten
*Meeuwen-Gruitrode: Hoe omgaan met maatschappelijk kwetsbare kinderen en ouders binnen verenigingen?

Voorstel: Een begeleid gesprek met een vormingsmedewerker van het Agentschap Integratie en Inburgering met een beperkte groep deelnemers die een concrete vraag hebben in het omgaan met maatschappelijk kwetsbaren.

REGIONAAL

VRIJWILLIGERS

Ondersteuning en kader

Vanuit Welzijnsregio zullen de gemeentes ondersteund worden om een kader te maken om hun vrijwilligers in de toekomst verder warm te houden en te ondersteunen.

In afwachting van dit kader, werd vanuit welzijnsregio al de eerste aanzet gemaakt om vrijwilligers van Noord-Limburg samen te brengen om uit te wisselen en te kijken welke vrijwilligers inzetbaar zijn voor anderstaligen.
Voor de vrijwilligers zullen in de loop van dit en volgend jaar een aantal vormingen worden georganiseerd.

Vrijwilligerswerk.be

Steden en gemeenten kunnen zelf vacatures ingeven en zoeken via www.vrijwilligerswerk.be

Praktische toolkit voor begeleiding van vluchtelingen

Vanuit het Limburgs Vluchtelingenplatform werd een toolkit opgesteld voor vrijwilligers die nieuwkomers begeleiden. Hierin kunnen zij praktische informatie opzoeken om nieuwkomers sneller verder te helpen. De toolkit zal nog worden aangevuld met tips en aandachtspunten die specifiek zijn voor Limburg. (De regelgeving voor Limburg is niet altijd hetzelfde als voor andere provincies).

Buddyproject CAW

In het buddyproject wordt vanuit het CAW gedurende 1 jaar een fulltime-medewerker aangesteld binnen de gemeente die instaat voor de werving, screening en vorming van 10 vrijwilligers, die in de toekomst een ondersteuning worden voor de maatschappelijk werkers.

Good practice:

* In Hechtel-Eksel wordt in het voorjaar van 2017 gestart met de voorbereidingen voor het buddy- project.
* Proefproject: In Bocholt trachten ze vanuit het OCMW om nieuwkomers in te schakelen om vrijwilligerswerk te doen in De Kringloopwinkel.

BEELDVORMING

Vanuit verschillende gemeenten werd de vraag gesteld hoe zij kunnen werken aan positieve beeldvorming naar hun inwoners.

Infoavond

Een voorstel is om een luchtige infoavond te organiseren voor alle inwoners met een sterke moderator waarin ook algemene informatie kan worden meegedeeld over nieuwkomers.

Een infoavond kan nog worden versterkt indien het wordt georganiseerd in samenwerking met bestaande verenigingen. (cfr Meeuwen-Gruitrode).

Een ander voorstel kan zijn om nieuwkomers actief te betrekken bij een bestaande activiteit, zoals bv: een dorpsrestaurant.

Beeldvorming binnen de dienst communicatie

Vanuit Welzijnsregio zal bekeken worden hoe i.s.m met de communicatieambtenaren van de gemeenten kan gewerkt worden aan positieve beeldvorming.

Open gebedshuizendag

Open Gebedshuizendag: het Agentschap stelt voor om jaarlijks één stad of gemeente in Noord Limburg met zijn gebedshuizen in de kijken te plaatsen. Overpelt en Lommel hadden in het verleden al acties georganiseerd en zullen in 2017 opnieuw deelnemen.

In de toekomst kan eventueel een regionale actie worden georganiseerd.

LOKAAL

Good practice:

*Bree: het opnemen van informatie over nieuwkomers/nieuwe inwoners in het nieuwe stadsmagazine
*Lommel: fotoproject 945 in beeld, waarbij vluchtelingen in het asielcentrum met foto en verhaal in beeld werden gebracht (ook gepubliceerd in boekvorm).
* Lommel: in het kade van Internationale vrouwendag komt in Lommel van 7 tot 23/03/17 een tentoonstelling met foto's en verhalen van vier sterke vluchtelingvrouwen. de tentoonstelling is nog beschikbaar voor andere gemeentes in september en oktober.
*Meeuwen-Gruitrode: infoavond in samenwerking met lokale vereniging of betrekken asielzoekers bij een activiteit (bv dorpsrestaurant).
* Bocholt wordt gaststad voor Kom op tegen kanker op 26/05: zij gaan nieuwkomers betrekken bij de praktische organisatie van deze activiteit.
* In Bocholt wordt een brochure ontworpen met informatie over de werking van het OCMW voor taalgebruik
* In Hamont-Achel werd op 17/02/17 een multicultureel feest georganiseerd door vrijwilligers en verenigingen.

SAMENWERKING MET NIEUWKOMERS IN MULTICURELE ACTIVITEITEN EN PARTICIPATIE

Samenwerking met nieuwkomers in multiculturele activiteiten

* Wereldfeesten (Lommel, Neerpelt, ...)
* Multicultureel feest (Hamont-Achel)

Participatie

* Toeleiding nieuwkomers naar vrijetijdsaanbod (Link integratie-VIPSA)
* Bocholt: uitnodigen verenigingen voor Babelbad 2: een theatervoorstelling met maatschappelijk kwetsbare acteurs. Hiervoor wordt een breed publiek uitgenodigd, waaronder de verenigingen, om zo te werken aan de bewustwording rond dit thema.
*Vanuit hoofdzetel KVLV: aantrekken nieuwkomers naar activiteiten verenigingen
*NISA: vrouwenvereniging die anderstalige vrouwen uit sociaal isolement wil halen: voor vrouwen uit Neerpelt, Overpelt en Hamont-Achel.